

Iktató szám:| /2023.

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2022. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

KÉSZÍTETTE:

Rukóber Lászlóné
Val-Ethik Kft belső ellenőrzési vezető

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1/1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése.

1/1.a, A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesülése, az ellenőrzések összesítése.

1/1.b, Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

1/2. a, A belső ellenőrzési egység humánerőforrás ellátottsága.

1/2.b, A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása.

1/2.c, Összeférhetetlenségi esetek.

1/2.d, A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

1/2.e, A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

1/2.f, Az ellenőrzések nyilvántartása

1/2.g, Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján.

11/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok.

11/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása.

IV. A belső ellenőrzés által tett megállapítások

Melléklet: Létszám és erőforrás (1. számú melléklet)

Ellenőrzések (2. számú melléklet)

Tevékenységek (3. számú melléklet)

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének a 19/2021 (XI.28.) számú Határozatával elfogadott ellenőrzési tevékenységet 2022. évben a Val-Ethik Kft. a Polgármester 18/2021. (XI.28.) számú Határozatával elfogadott megbízása alapján látta el.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 49. § (3) bekezdése szerint „Helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a jegyzőnek a tárgyévvet követő év február 15-ig”. Az Önkormányzat esetében a belső ellenőrzést szerződés alapján ellátó Kft. belső ellenőrzési vezetője az éves ellenőrzési jelentést jóváhagyásra megküldi a jegyzőnek.

A belső ellenőrzés hatálya kiterjed:

- Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Tiszagyulaházi Kirendeltségére

A 2022. évre tervezett 1 ellenőrzés megvalósult és lezárásra került. Az ellenőrzés tárgya az Önkormányzatnál a támogatás alapjául szolgáló bizonylatok, nyilvántartások vezetésének naprakészsége, jogszabályszerűségének vizsgálata volt.

A költségvetési támogatások igénylésének, elszámolásának feladata az előző vizsgálat óta helyileg visszakerült a Tiszagyulaháza Kirendeltséghez, a feladatot a hajdúnánási Közös Hivatal munkatársa látja el. A normatíva jogcímenkénti igényléséhez és elszámolásához szükséges alap adatok egyeztetési feladatainak elvégzése megoldott, gyakorlati kivitelezése egyszerűbbé vált.

A belső ellenőrök szervezeti és működésbeli függetlensége biztosított volt.

A lefolytatott ellenőrzésről készített jelentés összhangban van az ellenőrzési programmal. Tartalma megfelel a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 39. §-ában foglaltaknak, valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartalmi és formai követelményeknek.

Az ellenőrzés kapcsán megállapításra nem került sor.

I. BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

2022. évben az önkormányzati költségvetési szervek belső ellenőrzését az alábbi jogszabályok határozták meg:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.);
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.);
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.);
- a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.);
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.);
- a 2020. évi XC. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről (továbbiakban: Kvt.)
- az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm.rendelet

A Bkr. értelmében a belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső ellenőrzésrendszerének hatékonyságát.

A belső ellenőrzést végző személy munkáját a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési kézikönyv minta megfelelő alkalmazásával - kidolgozott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzi.

Az Áht. határozza meg a belső ellenőrzés jogszabályi alapjait, rendelkezik arról, hogy a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni. A Bkr. határozza meg a költségvetési szervek vezetői számára a belső ellenőrzésrendszer kialakítására és működtetésére vonatkozó további részletszabályokat, valamint a bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység eljárásrendjét. A Möt. a jegyző feladatává teszi a belső ellenőrzés működtetését és kimondja, hogy a helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata 2022. évben a belső ellenőrzést szerződés keretében külső szakemberek bevonásával oldotta meg.

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége ebből eredően természetesen biztosított volt, feladatát a jegyzővel való egyeztetéssel, a megkötött szerződés keretei által meghatározottan látta el a jogszabályok, a PM útmutatói és a Belső Ellenőrzési Kézikönyv felhasználásával.

Az ellenőrök független, tárgyilagos ellenőrzési és tanácsadói tevékenységükkel segítették a Közös Önkormányzati Hivatal Tiszagyulaházi Kirendeltség szabályszerű, hatékony és eredményes működését.

I. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok végrehajtásának értékelése

1/1.a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése

A 2022. évi ellenőrzési tervet a Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 19/2021. (XI.28.) számú Határozatával fogadta el. Az ellenőrzés tárgya a 2021. évi központi költségvetési támogatások bizonylatainak ellenőrzése.

A Val-Ethik Kft az ellenőrzést a Hajdúnánás Városi Önkormányzat jegyzője által kiállított HAJ/20504-1/2022. számú Megbízólevél és a Val-Ethik Kft által készített BE-01/2022. számú ellenőrzési program szerint vizsgálta.

A központi költségvetésből származó források elszámolásánál a hatályos jogszabályok szerint kell eljárni. A 2022. évi belső ellenőrzés során a területek kiválasztása az önkormányzat alapvető gazdasági érdeke alapján történt. Meg kell előzni azt, hogy a hatályos jogszabályok alapján igénybe vehetőtől kevesebb forrást igényeljenek, és azt is, hogy jogosulatlanul használja fel az önkormányzat a költségvetési forrásokat.

A belső ellenőrzés az előző évvel ellentétben (járványhelyzet) helyszíni ellenőrzést tudott végezni, a megállapításait a rendelkezésre bocsátott bizonylatok alapján tette meg.

Az ellenőrzésről készített jelentés összhangban van az ellenőrzési programmal, teljesítette a belső ellenőrzés célját. Tartalmát tekintve megfelel a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XI.31.) Kormányrendelet 39. §-ában előírtaknak.

1/1 .b. Az ellenőrzés során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzés olyan cselekményt, mulasztást vagy hiányosságot nem tárt fel, amely következtében büntető, szabálysértési, kártérítési vagy fegyelmi eljárás megindítását kellett volna kezdeményezni.

1/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Az ellenőrzés kereteit az ellenőrzési terv figyelembe vételével kötött szerződés képezte, melynek időkerete a szükséges vizsgálatot lehetővé tette. Ez által biztosított volt a célok elérése, hogy a megállapítások megalapozottak legyenek. A vizsgálatok során az ellenőrzött munkatársak konstruktív hozzáállása és közreműködése segítette az ellenőrzések lefolytatását, akadályok nem merültek fel a végrehajtás során.

1/2. a. A belső ellenőrzési egység létszámhelyzete

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata belső ellenőrzési egységet vagy belső ellenőrt nem foglalkoztat. A vezetés 2017. évben a belső ellenőrzés külső kapacitással való megoldása mellett döntött, melyet 2022. évben is szerződés keretében megbízott külső szakértővel biztosított.

A megbízott külső ellenőrzést végző szervezet belső ellenőrei a jogszabályi feltételeknek megfelelnek, az előírt szakmai gyakorlattal rendelkeznek, az éves kötelező szakmai továbbképzéseket megfelelő óraszámban teljesítik. A belső ellenőrök az erre a tevékenységre irányuló szándékot a tevékenység megkezdése és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint az államháztartásért felelős miniszter részére bejelentették. Az Áht. 70. § (4)-(5) bekezdésében előírt kötelező szakmai továbbképzést teljesítették („ÁBPE” elnevezésű továbbképzés) és sikeres vizsgát tettek, amelyről tanúsítvánnyal és ehhez kapcsolódóan regisztrációval rendelkeznek.

1/2. b. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és működésbeli függetlenségének biztosítása

A külső ellenőrzés miatt a belső ellenőrök szervezeti és működésbeli függetlenségének biztosítása feltétel természetesen teljesült. Az ellenőrök az Önkormányzattal való megállapodás, megbízás szerint végezték a tevékenységet, a Közös Önkormányzati Hivatal Tiszagyulaházi Kirendeltség vezetőjének történt a beszámolás és a jelentés átadása. Az ellenőrök operatív tevékenység ellátásában nem vettek részt. A belső ellenőrzés az ellenőrzési programot szakmai megítélésének megfelelően állítja össze. A belső ellenőrök önállóan fogalmazzák meg a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentést.

1/2. c. Összeférhetlenségi esetek

Az ellenőrzések során a költségvetési szervek belső ellenőrzés rendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló jogszabály (Bkr.) 20. § - a szerinti összeférhetlenségre okot adó körülmény nem merült fel, amely akadályozta volna az ellenőrzések elfogulatlan végrehajtását és intézkedést tett volna szükségessé. A belső ellenőrzés az ellenőrzési program végrehajtásában befolyástól mentesen járt el, a módszerek kiválasztását önállóan végezte,

1/2. d. A belső ellenőrzési jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Az ellenőrzések végrehajtását a Bkr. 25. §-ában foglalt ellenőrzési jogok semmiféle korlátozása nem akadályozta. Az ellenőrök a szükséges bizonylatokat megkapták, az érintettekkel

konzultálhattak és a szükséges segítséget megkapták az ellenőrzések végrehajtásához.

1/2. e. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A tervben és a szerződésben foglalt ellenőrzés végrehajtását nem akadályozta érdemlegesen semmiféle tényező.

1/2. f. Az ellenőrzések nyilvántartása

Az elvégzett ellenőrzésről készült jelentést a külső ellenőrök a Kirendeltség vezetőjének átadták, amely a Közös Önkormányzati Hivatal irattárába került. A Bkr. 22. és 50. §- ai szerinti nyilvántartást a belső ellenőrzési vezető vezeti a szerződés szerint és az év lezárásával megőrzésre átadja a Kirendeltség vezetőjének.

1/2. g. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Tiszagyulaháza Község Önkormányzatának jogszabály által előírt belső ellenőrzése a szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes munkavégzés érdekében megbízásos formában továbbra is biztonsággal megoldható, még akkor is, ha az önkormányzat, illetve a Közös Hivatal tevékenységében, feladatellátásában jelentősebb változások következnek be.

A külső kapacitás biztosítja a függetlenséget, a Kirendeltség vezetővel való egyeztetés a tervezésben és a beszámolásban a vezetői intézkedések formájában biztosítja a javaslatok hasznosulását.

Közös együttműködéssel elérhető az Önkormányzatnál és a Közös Önkormányzati Hivatalban a tevékenységek szabályszerűségének, jogszabályoknak való megfelelése, a gazdaságosabb, hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés valamennyi feladatellátás terén.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

Az Önkormányzat részéről külön felkérés tanácsadó tevékenységre 2022. évben nem történt. A helyszíni ellenőrzéshez kapcsolódóan felmerültek szóbeli kérdések, amelyekre a válaszadás azonnal megtörtént, illetve utólag telefonon kapták meg a szükséges tájékoztatást.

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN

11/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A belső ellenőrzésrendszer nem egy esemény vagy körülmény, hanem műveletek sora, amelyek beleszövődnek a szervezet minden tevékenységébe, folyamatosan vég bemennek azokban. Szerves részét képezik annak, ahogyan a vezetés a szervezetet működteti. A belső ellenőrzésrendszer összefonódik a szervezet tevékenységeivel, és akkor a leghatékonyabb, ha teljesen beépül a szervezet infrastruktúrájába és szerves részét képezi a szervezet lényegének. A belső ellenőrzésrendszer lényege, hogy magában foglalja azokat a szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti rendszereket, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtson a vezetésnek a céljai eléréséhez.

A belső ellenőrzés olyan összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg. Az államháztartási ellenőrzések célja a pénzeszközökkel és a vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. Mindez a

belső ellenőrzésrendszer keretében kell, hogy megvalósuljon, amelynek működtetéséért a költségvetési szerv vezetője a felelős.

A belső ellenőrzés része a belső ellenőrzésrendszernek, feladata javaslataival, megállapításaival hozzájárulni az önkormányzat és költségvetési szervei, gazdasági társaságai működésének szabályozottsága, eredményessége javításához.

Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés 2022. évben ötödik alkalommal jelent meg. A vizsgálat az előző évek során tett javaslatok hasznosulását tudta megállapítani, mivel az ellenőrzés a támogatások bizonylatainak vizsgálata kapcsán nem tárt fel hiányosságot.

ab) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;

A legújabb, 2012.01.01 -jétől érvénybe lépett szabályozás szerint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény a költségvetési szervek belső kontrollrendszere címmel az alábbiakban fogalmaz:

69. § (1) A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységet szabályszerűen, Gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtásák végre,
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem Rendeltetésszerű használatától.

(2) A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

E megfogalmazás nagyon tömören, de egyben érthetően foglalja össze a belső kontrollrendszer mibenlétét, hármass célrendszerét és természetesen a felelősség kérdését is.

További támpontot jelent a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló jogszabály, a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet is e témakörben, amikor az értelmező rendelkezések között a belső ellenőrzés fogalmánál meghatározásában a következőt írja:

2. § b) belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső ellenőrzésrendszerének hatékonyságát.

Az előzőkből kitűnik, hogy az utólagos monitoring körébe tartozó belső ellenőrzés végső soron az irányítási és a fent taglalt belső kontrollrendszer hatékonyságának értékelésén és fejlesztésén keresztül járul hozzá az intézményi célok minél teljesebb megvalósulásához. Az is megállapítható, hogy a korábban jellemző szabályossági és szabályszerűségi követelmények mellett jelenleg már sokkal inkább az erőforrásokkal való hatékonyabb és eredményesebb gazdálkodás kerül előtérbe, továbbá a minden szinten megfelelő tájékoztatóval való ellátottság.

A tevékenységben pedig a tanácsadás jelentősége egyértelműen felértékelődik. Ez utóbbi a fogalmi meghatározás szerint „a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a

költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

A tanácsadás az ellenőrzések végrehajtása során jellemzően szóbeli megállapodás alapján történik, és többféle módon járulhat hozzá a tevékenység javulásához. Gyakran máshol jól működő, bevált gyakorlatok terjesztését, illetve a szabályozások követelményeinek sok esetben nehezen követhető értelmezését jelenti. Emellett esetenként párhuzamosságok elhagyásában vagy munkaszervezési ésszerűsítések végrehajtásában ölt testet.

A Bkr. II. Fejezet 3. pontja a költségvetési szervek belső ellenőrzésrendszerét az alábbi elemekre bontja:

- 3.§ A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő
- a) kontrollkörnyezet,
 - b) kockázatkezelési rendszer,
 - c) kontrolltevékenységek,
 - d) információs és kommunikációs rendszer, és
 - e) nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer előzőekben említett öt elemének az Önkormányzatnál való működéséről a vizsgálat tapasztalati és a beszámolás alapján az alábbiakban foglalhatók össze:

a) Kontrollkörnyezet

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján a költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- világos a szervezeti struktúra,
- egyértelműek a hatásköri viszonyok és feladatok,
- meghatározottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- átlátható a humán erőforrás kezelés.

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja. Biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a légkört, amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét.

A kontrollkörnyezet alapozza meg a belső kontroll összes többi elemét a fegyelem és a szervezeti struktúra biztosítása által.

Az ellenőrzés áttekintette a kontrollkörnyezet szabályozási elemeit, megállapította, hogy azok a vizsgált időszakban biztosították a központi költségvetési támogatások elszámolásának jogszabályok alapján történő végzését. Az intézményi gyermekétkeztetés támogatásához szükséges nyilvántartások vezetésének, adat szolgáltatásnak az élelmezés vezetője eleget tett. Az általa használt élelmezési nyilvántartás alapján a Gyvt. 21/B. §-ában az ingyenes és kedvezményes étkeztetésben részesülők élelmezési napjainak száma megállapítható volt. Az ellenőrzés megállapította, hogy a vizsgált esetekben a kedvezményes étkeztetés igénybe vételéhez a jogszabályok által előírt valamennyi dokumentum rendelkezésre állt.

b) Kockázatkezelési rendszer

A Bkr. 7. §. (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni. A kockázatkezelés során fel kell mérni, és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat. A kockázatkezelés

rendjének kialakítása során meg kell határozni azon intézkedéseket és megtételük módját, amelyek csökkentik, illetve megszüntetik a kockázatokat.

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden dolgozója megértse a kockázatkezelés értékét.

Fontos figyelembe venni, hogy a kockázatkezelés elsősorban a költségvetési szerv feladatellátását támogató belső folyamat, és nem az adott költségvetési szervezen kívüli szervezetek, hatóságok igényeit szolgálja.

A kockázatkezelés alapvető célja, hogy ez az összefüggésrendszer, és az ezzel kapcsolatos felelősség világossá váljék minden érintett számára. A célok szintjeivel párhuzamosan, annak megfelelően a kockázatokért való felelőségeket is delegálni kell a megfelelő szintekre. Ezáltal a kockázatkezelés beépül a mindennapi tevékenységek közé, és nem elkülönült – csak időszakos – feladattá válik.

A kockázatelemzés célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a költségvetési szervezetre, ha valóban felmerülnek.

A költségvetési szerv vezetője évről évre köteles meghatározni és aktualizálni a szervezet előtt álló rövid és középtávú prioritásokat, célkitűzéseket és feladatterveket, melyet az éves munkatervben kell rögzíteni.

A kockázatkezelés vizsgálata kapcsán az ellenőrzés megállapította, hogy a jegyző rendelkezett az integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről. Az Önkormányzat az ÁSZ 2021. évi ellenőrzése kapcsán a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal értékelése során 5-ös osztályzatot kapott.

c) Kontrolltevékenységek

A Bkr. 8. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(2) A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését, különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a) a döntések bizonylatainak elkészítése (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések bizonylatait is),
- b) a döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,
- c) a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése, valamint
- d) a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés és beszámolás).

(3) Az (2) bekezdés a), c) és d) pontjában felsorolt tevékenységek feladatköri elkülönítését biztosítani kell.

(4) A költségvetési szerv vezetője köteles a költségvetési szerv belső szabályzataiban a felelősségi körök meghatározásával legalább az alábbiakat szabályozni:

- a) engedélyezési, jóváhagyási és ellenőrzésseljárások,

- b) a bizonylatokhoz és információkhoz való hozzáférés,
- c) beszámolási eljárások.

A kontrolltevékenységek a szervezet egész szintjén jelen vannak, biztosítják a kockázatok kezelését a szervezet céljainak elérése érdekében.

A kontrolltevékenység magába foglalja a kontroll módszereket, a feladatok szétválasztását, a feladat végzés folyamatát. A megelőző kontrollok egyik leghatékonyabb módszere a folyamatba épített ellenőrzés. A Bkr. 8. §-a írja elő, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani és működtetni.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a köznevelési feladatok ellátásának támogatására biztosított központi költségvetési támogatás elszámolásához a támogatást alátámasztó alapdokumentumok a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda intézményben maradéktalanul rendelkezésre álltak. Az intézményi gyermekétkeztetés támogatásához szükséges nyilvántartások vezetésének, adat szolgáltatásnak az éllemezés vezetője eleget tett. A szünidői gyermekétkeztetés kapcsán a normatíva igény pontos meghatározása érdekében az ellátás tényét naponként, a személyes igényi nyilvántartáson aláírással dokumentálták.

Információs és kommunikációs rendszer

A Bkr. 9. § a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről idevágó előírása a következő:

(1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

(2) Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Közös Hivatal és a települési önkormányzat közötti tájékoztató és kommunikációs folyamatok működtetése megfelelő. Az Önkormányzat a vizsgált időszakban a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága részére történő adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

d) Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabály erről így fogalmaz:

Bkr. 10. § A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A jegyző kialakította a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító monitoring rendszert a Bkr. 10. § alapján, amelyet 2018. évtől kezdődően kiterjesztett a Tiszagyulaháza Község Önkormányzatára.

A jegyző:

- gondoskodott az operatív tevékenységektől független belső ellenőrzés kialakításáról és megfelelő működtetéséről (a belső ellenőrzést a Val-Ethik Kft. végzi),
- biztosította a belső ellenőrzés szervezeti és működésbeli függetlenségét és a belső ellenőrzéshez szükséges forrásokat.

Az Önkormányzatnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők rendelkeznek az államháztartásért felelős miniszter engedélyével. Az éves ellenőrzési terv kockázatelemzésen alapul, tartalma megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Az éves ellenőrzési terv:

- megküldésre került a képviselő-testület részére jóváhagyásra.

A 2022. évi terv szerinti ellenőrzést a belső ellenőrzés elvégezte, amelyről jelen éves ellenőrzési jelentés számol be.

III. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSULÁSA

Az intézkedési tervek megvalósítása

A 2021. évi költségvetési támogatások ellenőrzés kapcsán egy megállapításra került sor. Az ellenőrzés javasolta, hogy a szüneteltetett gyermekek étkeztetésénél a normatíva igény pontos meghatározása érdekében végezzék el az étkezési nyilvántartás és az étkezést igénybe vevő gyermekek egyedi adatlapjainak egyeztetését. A javaslat végrehajtásának maradéktalanul eleget tettek.

IV. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

A 2022. évben megbízás keretében végzett belső ellenőrzés megállapításai és az ezzel kapcsolatos javaslatok.

1.) Tiszgyulaháza Község Önkormányzatánál a nyilvántartások vezetésének naprakészsége, jogszabályszerűségének vizsgálata.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy:

- a támogatás alapjául szolgáló bizonylatok, nyilvántartások adatai valóságosak-e, vezetésük megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a bennük szereplő adatok egyeznek-e a statisztikai adatokkal.

Ellenőrzési időszak: 2021. év

Megállapítások:

A költségvetési támogatások igénylésének, elszámolásának feladata az előző vizsgálat óta helyileg visszakerült a Tiszgyulaháza Kirendeltséghez, a feladatot a hajdúnánási Közös Hivatal munkatársa látja el. A normatíva jogcímenkénti igényléséhez és elszámolásához szükséges alap adatok egyeztetési feladatainak elvégzése megoldott, gyakorlati kivitelezése egyszerűbbé vált.

A köznevelési feladatok ellátásának támogatására biztosított központi költségvetési támogatás elszámolásához a támogatást alátámasztó alapküldemények a Tiszgyulaháza Aprajafalva Óvoda intézményben maradéktalanul rendelkezésre álltak.

Az Önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetési közfeladatát saját konyha

működtetésével biztosítja. Az intézményi gyermekétkeztetés támogatásához szükséges nyilvántartások vezetésének, adat szolgáltatásnak az élelmezés vezetője eleget tesz. Az általa használt élelmezési nyilvántartás alapján a Gyvt. 21/B. §-ában az ingyenes és kedvezményes étkeztetésben részesülők élelmezési napjainak száma megállapítható, 2021. január 1-jétől december 31-ig a tényleges étkezési napok kimutatása havi bontásban, és jogosultságok szerinti bontásban egyaránt (100 %-os, 50 %-os).

A rászoruló gyermekek szünidői étkeztetése során az ellátás tényét naponként, a személyes egyéni nyilvántartáson aláírással dokumentálják.

A költségvetési támogatás alapját képező feladatokat minden esetben a költségvetési törvényben, valamint az ágazati jogszabályokban előírtak szerint végezték.

Az ellenőrzés a 2021. évi önkormányzati beszámoló adatai alapján megállapította, hogy az Önkormányzatnak az általános, köznevelési és szociális feladataihoz kapcsolódó támogatások elszámolásánál a feladatmutatók alapján összesen 377.670 forint visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

IV. JAVASLATOK

Az ellenőrzés kapcsán megállapításra nem került sor.

Budapest, 2023. február 10.

Rukóber Lászlóné
belső ellenőrzési vezető

